

Vad har torparna gjort liberalerna?

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Vad ha torparna gjort liberalerna?

Det finns en herre, som heter Gustav Rosén och som sitter i riksdagen enbart för att göra liberal valpolitik. Ty en demagog av Guds nåde är han.

För närvarande har han till angelägen uppgift att informera det svenska folket i kommunalskattefrågan. Och som vanligt lämna hans metoder ingenting övrigt att önska. I cirkulärledare till den liberala landsortspressen försöker han att misstänkliggöra socialdemokraterna — som alltid på ett enkelt och flärdfritt och fördomsfritt sätt.

Så har han t. ex. under sina trägna studier i Sveriges statistik upptäckt, att det finns 63,000 torpare i landet. Och genast hägrar för valmakarens lystna öga synen av hela denna armé klädd i liberala valfärger. Alltså går han till kommunalskatteförslagets statistik och tittar efter, hur regeringsförslaget skulle komma att verka för torparna och hittar fyra stycken, som skulle få högre skatt — ergo få 63,000 torpare högre skatt efter regeringsförslaget.

Vilket härligt ämne för en cirkulärledare! Under den odiösa rubriken: »Vad ha torparna gjort socialisterna?» spottar han så ut sin visdom, och lägger med sin enkla syn på tingen problemet efter detta tema: torparna få högre skatt efter det socialdemokratiska förslaget, skatten utmätas efter förslagssällarens sympati eller antipati — vad ont ha då torparna gjort socialdemokraterna. Herr Rosén märker naturligtvis inte rävsletet, det är helt enkelt omöjligt, därför att vanan alltid avtrubbar reaktionsförmågan. För herr Rosén är det för övrigt omöjligt att tänka sig att man kan handla av andra än egoistiska synpunkter.

Sedan hr Rosén skrev sin omnämnda ledare, har emellertid någonting inträffat, som kan ge honom anledning till en ny artikel under rubriken: »Vad ha torparna gjort liberalerna?» Kommunalskatteutskottet har nämligen beslutat offentliggöra en del statistiska beräkningar över bl. a. det liberala provisoriet. Men då man kan vara livligt övertygad om att den ledaren aldrig blir skriven — av herr Rosén — får väl någon annan göra det.

Den värde skribentens första exempel var en torpare i Simonstorps socken, som nu betalar 20 kr. i kommunalskatt och som enligt regeringsförslaget skulle få sin skatt ökad till 29. Enligt det liberala förslaget skulle han få 32 kr., enligt högerns 21 och enligt jordbrukargruppernas 37. Han har sålunda enligt herr Rosén stött sig med alla utom högern. Minst med socialdemokraterna, mera med liberalerna och mest med jordbrukargrupperna.

Nästa exempel är en torpare i Norra Vram. Han betalar nu 12 kr., skulle efter regeringsförslaget få 15, efter det liberala 22, efter högerns 20 och efter jordbrukargruppernas 17 kr. Han står bäst till buds hos socialdemokraterna, sämre hos jordbrukargrupperna, än sämre hos högern och sämst hos liberalerna.

Därefter kommer en torpare i Askersunds landskommun, som är skattefri nu men som efter regeringsförslaget får 10, efter det liberala 11 och efter högerns och jordbrukargruppernas 12 kr.

Sen finns det inte några flera torpare i provtaxeringsexemplen, men för att få någon från det egna landet, har hr Rosén medtagit en lägenhetsägare från Nordmaling. Denne betalar nu 8 kr. och skulle efter regeringsförslaget få 15, enligt det liberala 11, enligt högerns 14 och jordbrukargruppernas 12. Här skulle alltså det liberala förslaget bli bäst, men det är att märka, att detta helt och hållet i detta fall beror på den säregna läggning progressivskatten har i det liberala förslaget. Och om man gör det tankeexperimentet att alla partier ena sig om en viss form av progressivskatt, då bortfaller skillnaden, så att då borde denne lägenhetsinnehavare helst bli bondeförbundare.

Om Sveriges torpare skulle, vilket hr Rosén tycks förmäna, bestämma sin politiska trosbekännelse efter de olika kommunalskatteförslagens verkningar på dessa fyra exempel, borde hälften av de 63,000 bli socialdemokrater, en fjärdedel högermän och en fjärdedel bondeförbundare.

Men härtill kommer ännu en sak. Regeringen har i en särskild proposition nr 234 föreslagit ytterligare kristidsavdrag med 50 proc. Räknar man dessa avdrag med, skulle torparen i Simonstorp få 18 kr. enligt regeringsförslaget och torparen i Askersund 6. D. v. s. en än vidsträcktare skattelindring. De båda andra exemplen finnas inte uträknade beträffande dessa avdrag, men det finnes alla skäl att antaga, att alla torpare på grund av dessa särskilda avdrag borde vara socialdemokrater.

Bravo herr Rosén!

P. E. S.

(Arbetet.)

Yale University Library
New Haven, Conn.